

РЕШЕНИЕ

№ 1266

гр. Варна, 21.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Жана Ив. Маркова

Членове: Тони Кръстев
Десислава Г. Жекова

при участието на секретаря Жасмина Ив. Райкова
като разгледа докладваното от Десислава Г. Жекова Въззивно гражданско дело № 20223100500790 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 259 и сл. ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба** вх. № 8166/08.02.2022г., подадена от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, **срещу** решение №84/12.01.2022г., постановено по гр.д. № 3671/2021г. на РС - Варна, 49 съдебен състав, **в частта**, с която са отхвърлени предявените от въззивника срещу А. Ж. Д. искове с правно основание чл.422 ГПК за установяване дължимостта на сумата от **4424.39лв. главница** по Договор за потребителски кредит PLUS-13908913/26.09.2016г., както и сумата от **588.58лв. мораторна лихва** за периода 20.03.2017г. до 10.11.2020г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението до окончателното изплащане на задължението, за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. №5392/2020г. по описа на РС - Варна.

В жалбата се поддържа, че когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера по своя преценка, или взема заключението на вещо лице. Поради това, се настоява, че решението на ВРС е постановено в противоречие с процесуалния закон. Моли се за отмяна на решението в обжалваната част и уважаване на предявените установителни искове, както и за присъждане на разноски. В открито съдебно заседание с писмена молба въззивната жалба се поддържа.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК **не е постъпил отговор на въззивната**

жалба от назначения на ответника особен представител адв. И. А.. В открито съдебно заседание особеният представител не изразява становище.

Правомощията на въззивния съд, съобразно разпоредбата на чл.269 ГПК, са да се произнесе служебно по валидността и допустимостта на обжалваното първоинстанционно решение в обжалваната част, а по останалите въпроси – ограничително от посоченото в жалбата по отношение на пороците, водещи до неправилност на решението.

Първоинстанционното решение е постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна компетентност, поради което е валидно.

Наличието на всички положителни и липсата на отрицателните процесуални предпоставки във връзка със съществуването и упражняването на правото на иск при постановяване на съдебното решение, обуславя неговата допустимост по предявените главни икове, поради което въззивният съд дължи произнасяне по съществото на спора.

Производството пред РС – Варна е образувано по икове от БНП Париба Пърсънъл Файненс С. А. Париж рег.№ 542097902, чрез БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България, ЕИК: 204915054, против А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, с правно основание на чл. 415 във вр. с чл. 422 ГПК, вр. с чл.79 и чл.86 ЗЗД, да бъде признато за установено че БНП Париба Пърсънъл Файненс С. А., Париж има следните вземания срещу А. Ж. Д. по договор за потребителски паричен кредит № PLUS-13908913 от 26.09.2016г.: сумата от 4424.39 лева - главница по договора за кредит и сумата от 588.58 лева - мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.03.2017г. до 10.11.2020г., ведно със законната лихва, считано от постъпване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 15392/2020 по описа на Районен съд – Варна, до окончателното изплащане на вземането.

В исковата и уточняващата молба от 01.04.2021г. ищецът твърди, че е сключил с ответника договор за потребителски заем с номер № PLUS-13908913 от 26.09.2016г., с който е отпуснало паричен кредит в размер на 4500 лева. Твърди, че сумата, предмет на горепосочения договор е изплатена от кредитора по начина, уговорен в чл.1 от договора. Твърди, че усвояването на посочената сума отв. Д. е удостоверил с полагането на подписа си в поле "Удостоверение на изпълнението". Твърди, че въз основа на чл.1 от договора, за ответника е възникнало задължение да погаси заема на 54 месечни вноски-всяка по 198.83 лв., които вноски съставляват изплащане на главницата по заема, ведно с оскъпяването ѝ, съгласно годишния процент на разходите - 45.60% и годишния лихвен процент - 36.08%, посочени в параметрите по договора. Твърди се, че отв. Д. е преустановил плащането на вноските по кредит номер № PLUS-13908913 на 20.02.2017г., като към тази дата са погасени 3 месечни вноски. На основание чл.5 от договора вземането на заемателя е станало изискуемо в пълен размер, тъй като кредитополучателят е просрочил две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска. Твърди се, че ответникът е следвало да изплати остатъка по заема в размер на 4412.39 лв., представляващ оставащите

51 броя погасителни вноски към 20.03.2017, към която дата е станал изискуем в целия му размер. Въпреки настъпилия падеж на втората непогасена вноски, кредитополучателят не е изпълнил задължението си. Приема, че всички претенции са дължими, на основание изтичането и падежирането на последната погасителна вноски по съставения между страните погасителен план, която е била на 20.04.2021г. Вън от това се твърди, че до ответника е изпратена и поканена за доброволно изпълнение, в която ищецът изрично е обявил вземането си за изискуемо и го е поканил да го погаси. Счита, че поканата следва да се счита надлежно получена от ответника, на основание чл. 7 от договора, в който е предвидено, че всички изявления на кредитора се считат за узнати от кредитополучателя, ако бъдат изпратени на адреса, посочен в договора. Поради това, че ответникът е изпаднал в забава, дължи на ищеца и заплащане на лихва за забава в размер на законната лихва в размер на 588.58 лева -мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.03.2017 до 10.11.2020г.

В срока по чл.131 ГПК ответникът, чрез назначения му особен представител, депозира отговор на исковата молба, в който изразява становище за неоснователност на исковете. Оспорва се реалното усвояване от страна на ответника на процесния кредит. Оспорва се наличието на предпоставки за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, както и правилното осчетоводяване на извършените от ответника погашения, предвид обстоятелството, че са прихванати суми за застраховка, която е била анулирана. Твърди неравноправност на клаузи на договора, прекомерност на лихвения процент, както и на включените „такса ангажимент“ и „застрахователна премия“. Релевират се доводи за погасяване от страна на ответника на вземанията, както и за погасяване по давност на задължения за лихва. Предвид изложеното, се настоява за отхвърляне на предявените искове.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното **от фактическа и правна страна** по въведените с жалбата оплаквания:

За успешното провеждане на предявените искове, ищецът следва да установи в процеса в условията на пълно и главно доказване, че между страните е налице валидна облигационна връзка по посочения в исковата молба договор за потребителски кредит, по силата на който сумата по заема е усвоена от ответника и за него са възникнали изискуеми задължения да заплати сумите, предмет на иска, в претендирания размер. В тежест на ответника е да докаже точно изпълнение на договорните си задължения, или направените правоизключващи възражения.

Съгласно приетия като доказателство по делото Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от 26.09.2016г., „БНП Париба Файненс“ ЕАД е предоставило паричен кредит на А. Ж. Д. в размер на 4500 лева. В графата параметри и условия са вписани следните договорки: застрахователна премия – 1360,80 лева; такса ангажимент - 157,50 лева; брой погасителни вноски – 54 броя; месечна погасителна вноски – 198,83 лева; обща стойност на плащанията – 10736,82 лева; годишен процент на разходите – 45,60 % и лихвен процент от 36%. В

договора е вписан погасителен план, съгласно който първата падежна дата е 20.11.2016г., а последната 20.04.2021г.

Съгласно заключението на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните, процесният кредит е усвоен от кредитополучателя, като със 157.50лв. е заплатена първоначална такса ангажимент, а остатъкът от 4342.50лв. е преведен в полза на А. Д.. Поради това, неоснователно се явява възражението на особения представител за липса на реално усвояване от страна на ответника на процесния кредит.

Подписаното съглашение съдържа пълна, изчерпателна и ясна информация за потребителя досежно конкретния размер на всяко едно задължение и основанието за неговата дължимост, поради което и включително в съответствие с изискванията на ЗПК, договорът за кредит е сключен по ясен и разбираем начин, с предоставяне на конкретизирана информация по смисъла на чл.10, ал.1 ЗПК. Цялата преддоговорна информация е представена на кредитополучателя – детайлно описание на всеки компонент на задълженията, чрез посочване на годишния лихвен процент, размер на всяка отделна месечна вноска, включваща главница и договорна лихва чрез отделното им посочване и като сбор, както и краен общ размер на задължението, включително чрез предоставяне на погасителен план и условия по договора, подписани на всяка страница съобразно изискването на чл.11, ал.2 ЗПК, които са ясно и четливо написани. ГПР по договора е в рамките на максимално предвидения размер в нормата на чл.19, ал.4 ЗПК. При изчисляване на ГПР съдът не взема предвид задължението за застраховка на осн. чл.19, ал.3, т.2 ЗПК. При ГПР в рамките на изискуемия от закона размер, съдът намира за неоснователно възражението на особения представител за прекомерност на уговорения лихвен процент. В рамките на дължимата служебна проверка за спазване на императивните правни норми, съдът не констатира неравноправност на клаузите в договора, въз основа на които са начислени задълженията по процесния договор за кредит.

Ищецът в исковата молба се е позовал на настъпила предсрочна изискуемост на задълженията по договора към 20.03.2017г. Не е ангажирал доказателства обаче, че изявлението на кредитора за предсрочна изискуемост е достигнало до длъжника преди завеждане на делото. С оглед дадените указания с т.18 от ТР 4/2013г. ОСГТК на ВКС, при липса на доказателства за достигнало до длъжника волеизявление на кредитиращата финансова институция да превърне кредита в предсрочно изискуем, съдът не може да приеме, че предсрочна изискуемост е настъпила към твърдения от ищеца поранен момент. Същевременно, от представения погасителен план е видно, че крайният падеж на договора за кредит е настъпил в хода на настоящия процес и преди връчване на книжата по делото на особения представител, а именно на 20.04.2021г. Падежирали и изискуеми понастоящем са всички вноски по сключения договор за кредит, като съдът съобразява този факт на основание чл.235, ал.3 ГПК.

Съобразно заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, дължимата възнаградителна лихва по погасителен план за целия период на договора е в размер от 4876.02лв. Общо заплатените суми по договора от кредитополучателя са в размер от 6230лв. Вещото лице е

онагледало всички свои изчисления по задълженията в подробни таблици, като в обобщен вид дава заключение, че от отпуснатата главница от 4500лв., погасени са 154.32лв., като остатъкът дължима главница възлиза в размер от 4345.68лв.; договорната лихва от 4876.02лв. е изцяло погасена; за застраховки е отнесена сумата от 226.80лв., след което тези задължения са анулирани; за разноски за събиране 11.17лв. и за законна лихва 961.69лв. При ненастъпване на предсрочна изискуемост по договора, мораторната лихва към 10.11.2020г. е в размер от 417.54лв., при което се получават надплатени лихви за забава в размер на 544.15лв.

Заклучението на вещото лице налага извод, че извършените от длъжника плащания кредиторът е отнасял към задълженията по договора в реда, предвиден в чл.76, ал.2 ЗЗД. С оглед горните изводи за липса на настъпила предсрочна изискуемост на кредита и дължимост на всички останали задължения, начислени по договора, недължимо заплатена се явява само сумата от 544.15лв. отнесена като плащане на обезщетение за забава. Забавата следва да бъде определена при съобразяване на падежа на всяка отделна вноска по договора за кредит, при което размерът на дължимото обезщетение за забава за заявления с исковата молба период 20.03.2017г. до 10.11.2020г. следва да бъде определен при съобразяване на втория вариант от заключението на вещото лице, а именно като се определи дължимата лихва за забава в размер от 417.54лв. Респективно, с горницата над тази сума до заплатения размер от 961.69лв. кредиторът е следвало по реда на чл.76, ал.2 ЗЗД да погаси част от дължимата главница, а претеднираните в настоящото производство лихви за забава вповече също се явяват недължими.

Така мотивиран, съдът намира, че искът за главница е основателен и доказан по размер до сумата от 3801.53лв. /4345.68лв. – 544.15лв./, която сума с оглед отправеното искане следва да бъде присъдена ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението – 30.11.2020г., до окончателното изплащане. Искът за обезщетение за забава в размер от 588.58лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Поради несъвпадане на правните изводи и частично несъвпадане на крайните изводи на двете инстанции, първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която е отхвърлен предявеният от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, срещу А. Ж. Д., иск да бъде прието за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца сумата от 3801.53лв. главница, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението – 30.11.2020г., до окончателното изплащане, като вместо него бъде постановено друго, с което предявеният установителен иск за тази сума да бъде уважен. Първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в частите, с които са отхвърлени предявените искове за установяване дължимостта на горницата над сумата от 3801.53лв. главница до предявения размер от 4424.39лв. и за сумата от 588.58лв. мораторна лихва за периода 20.03.2017г. до 10.11.2020г.

Доколкото в настоящата инстанция бива уважен още главният предявен от ищеца иск при извод за настъпила изискуемост в хода на процеса, то вътрешнопроцесуалното условие за уважаване на евентуалния иск не се е сбъднало. Уважаването на главния иск в настоящата инстанция въпреки

липсата на жалба в тази част, възстановява висиящността по евентуалния иск във въззивното производство. Поради липса на събдяване на вътрешнопроцесуалното условие, което е поставно от ищеца - ако съдът не зачете изискуемостта по установителните искове, първоинстанционното решение се явява недопустимо в частта, с която са отхвърлени предявените в евентуалност осъдителни искове за заплащане на идентични суми въз основа на същия договор за кредит. Поради изложеното, първоинстанционното решение следва да бъде обезсилено в частта, с която са отхвърлени предявените в условията на евентуалност искове от „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНАЛ ФАЙНЕНС С.А., действащ чрез клона „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНАЛ ФАЙНЕНС С.А.“, клон България, против А. Ж. Д. за осъждане на ответника да заплати сумата от 4424.39 лева - претендирана като неизплатена главница по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от 26.09.2016г., ведно със законната лихва от датата на депозирание на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.11.2020г. до окончателното изплащане на задължението, сумата от 588.58 лева -мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.03.2017 до 10.11.2020, на осн. чл.430ТЗ вр.чл.79 и чл.86 ЗЗД.

По разноските в процеса:

Предвид изхода на спора пред настоящата инстанция, съразмерно с уважената част от исковете и на осн. чл.78, ал.1 и 8 ГПК, въззиваемият следва да бъде осъден да заплати на въззивното дружество сторените в производството разноски за държавни такси, депозити за експертизи и особен представител и юрисконсултско възнаграждение в общ размер от 1404.63лв., от които 113.95лв. разноски за заповедното производство, 611.60лв. разноски за първата инстанция и 679.08лв. разноски за въззивното производство. За база за изчисление на разноските за исковото производство, съставът на въззивния съд на осн. чл.78, ал.8 ГПК, вр. с чл.25 от Наредбата за заплащането на правната помощ определя юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство на дружеството от 100лв., а за заповедното производство – 50лв.

Водим от горното, съдебният състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №84/12.01.2022г., постановено по гр.д. № 3671/2021г. на РС - Варна, 49 съдебен състав, **В ЧАСТТА**, с която е отхвърлен предявеният от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес парк, сгр.14, срещу А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, иск да бъде **прието за установено** в отношенията между страните, че ответникът **дължи** на ищеца сумата от **3801.53лв.** /три хиляди осемстотин и един лева и петдесет и три стотинки/, представляваща главница по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от

26.09.2016г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.11.2020г. до окончателното изплащане на задължението, за която сума е издадена заповед №261986/01.12.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ чл. 410 ГПК в производството по ч.гр.д. № 15392/2020г. по описа на Районен съд – Варна, **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че ответникът А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, дължи на ищеца „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес парк, сгр.14, сумата от **3801.53лв.** /три хиляди осемстотин и един лева и петдесет и три стотинки/, представляваща **главница** по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от 26.09.2016г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.11.2020г. до окончателното изплащане на задължението, за която сума е издадена заповед №261986/01.12.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ чл. 410 ГПК в производството по ч.гр.д. № 15392/2020г. по описа на Районен съд – Варна, на основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. с чл.79, ал.1 и 86, ал.1 ЗЗД.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №84/12.01.2022г., постановено по гр.д. № 3671/2021г. на РС - Варна, 49 съдебен състав, **В ЧАСТТА**, с която са отхвърлени предявените искове от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес парк, сгр.14, срещу А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, за установяване дължимостта на **горницата над сумата от 3801.53лв.** /три хиляди осемстотин и един лева и петдесет и три стотинки/ **до предявения размер от 4424.39лв.** /четири хиляди четиристотин двадесет и четири лева и тридесет и девет стотинки/ **главница** по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от 26.09.2016г. и на сумата от **588.58лв.** /петстотин осемдесет и осем лева и петдесет и осем стотинки/ **мораторна лихва** върху главницата за периода 20.03.2017г. до 10.11.2020г.

ОБЕЗСИЛВА Решение №84/12.01.2022г., постановено по гр.д. № 3671/2021г. на РС - Варна, 49 съдебен състав, **В ЧАСТТА**, с която са отхвърлени предявените в условията на евентуалност искове от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес парк, сгр.14, срещу А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, за осъждане на ответника да заплати сумата от 4424.39 лева - претендирана като неизплатена главница по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-13908913 от 26.09.2016г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.11.2020г. до окончателното изплащане на

задължението, сумата от 588.58 лева -мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.03.2017 до 10.11.2020, на осн. чл.430ТЗ вр.чл.79 и чл.86 ЗЗД.

ОСЪЖДА А. Ж. Д. ЕГН: *****, адрес: *****, **да заплати** на от „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., Париж“, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес парк, сгр.14, **сумата от 1404.63лв.** /хиляда четиристотин и четири лева и шестдесет и три стотинки/, представляваща сторени в производството разноси, на основание чл.78, ал.1 и 8 ГПК.

Решението не подлежи на касационно обжалване (чл. 280, ал.3, т.1 ГПК).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____